



PATVIRTINTA:
Aukštaitijos nacionalinio parko ir
Labanoro regioninio parko direktoriaus
2026 m. kovo ____ d. įsakymu Nr. ____

AUKŠTAITIJOS NACIONALINIO PARKO 2025 M. LANKYTOJŲ MONITORINGO ATASKAITA

Parengė:
Lankytojų aptarnavimo skyriaus
visuomenės informavimo specialistė
Rimutė Rutkauskaitė

2026
Palūšė

2025 m. Aukštaitijos nacionaliniame parke vykdytas parko lankytojų monitoringas taikant tiesioginį ir netiesioginį lankytojų skaičiavimo metodą. Anketinės apklausos nebuvo vykdytos.

1. TIESIOGINIS LANKYTOJŲ STEBĖJIMAS

Tiesioginis lankytojų stebėjimas ištisus metus vykdytas lankytojų centre Palūšėje bei skaičiuotuvų pagalba Meironų gamtos take, Ladakalnyje, pėsčiųjų ir dviračių take Palūšė-Meironys ir lankytojų centro ekspozicijoje. Taip pat tiesioginis lankytojų stebėjimas fiksuojant visą dieną vykdytas prie Ginučių vandens malūno užtvankos, Palūšės paplūdimyje ir Almajo stovyklavietėje. Užfiksuoti lankytojų duomenys pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė

TIESIOGINIO MONITORINGO VIETOS	TIKSLINĖ LANKYTOJŲ GRUPĖ	UŽFIKSUOTA LANKYTOJŲ	DUOMENŲ RINKIMO DIENOS
Lankytojų centras Palūšėje	Visi lankytojai	5503	Lankytojų centro darbo valandomis ištisus metus
Ladakalnis	Visi lankytojai	21129	Ištisus metus
Gamtos takas	Visi lankytojai	6640	Ištisus metus
Pėsčiųjų-dviračių takas	Visi lankytojai	23248	Ištisus metus
Lankytojų centro ekspozicija	Visi lankytojai	11171	Lankytojų centro darbo valandomis ištisus metus
Ginučių vandens malūno užtvanka	Visi lankytojai	1731	06-28; 07-27
Almajo stovyklavietė	Visi lankytojai	275	06-28; 07-26
Palūšės paplūdimys	Visi lankytojai	552	06-28; 07-26
Iš viso:		70249	

1.1. LANKYTOJŲ CENTRAS

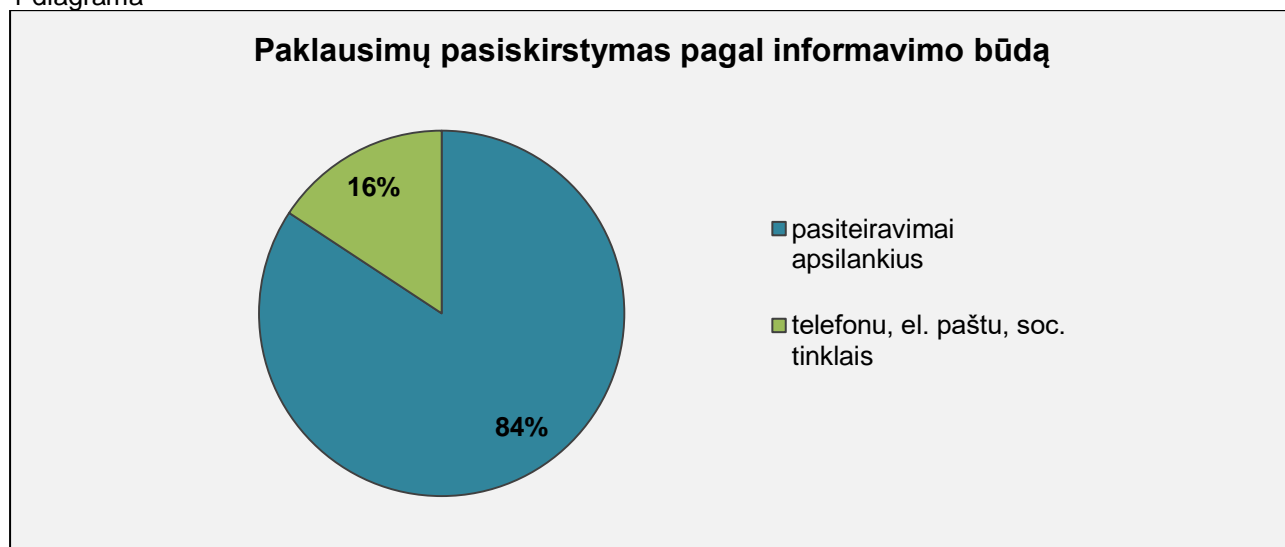
Nuo sausio 2 d. iki balandžio mėnesio pabaigos ir nuo spalio 1 d. iki gruodžio 31 d. lankytojų centras dirbo pirmadieniais–penktadieniais nuo 8 iki 17 val., pietų pertrauka nuo 12 iki 13 valandos, šeštadieniais nuo 10 iki 15 valandos. Lankytojų centras nedirbo

sekmadieniais ir valstybinių švenčių dienomis. Turizmo sezono metu, t. y. nuo gegužės 2 d. iki rugpjūčio 31 d., lankytojų centras dirbo kasdien: pirmadieniais–šeštadieniais nuo 9 iki 18 val., pietų pertrauka nuo 12 iki 13 valandos, sekmadieniais nuo 10 iki 16 val. Rugsėjo mėnesį centras buvo atviras lankytojams pirmadieniais–penktadieniais nuo 9 iki 18 val., pietų pertrauka nuo 12 iki 13 valandos, šeštadieniais nuo 10 iki 16 val.

Palūšėje esančiame Aukštaitijos nacionalinio parko lankytojų centre fiksuojami visi lankytojai – vedamas lankytojų apskaitos žurnalas, kuriame įrašoma informacija tiek apie apsilankymus, tiek apie pasiteiravimus telefonu, elektroniniu paštu ar socialiniais tinklais. Žurnale taip pat fiksuojama informacija apie apsilankiusių amžiaus kategoriją (vaikai ar suaugusieji), šalį, iš kurios atvyko, apie ką teiravosi, kokios informacijos ieškojo.

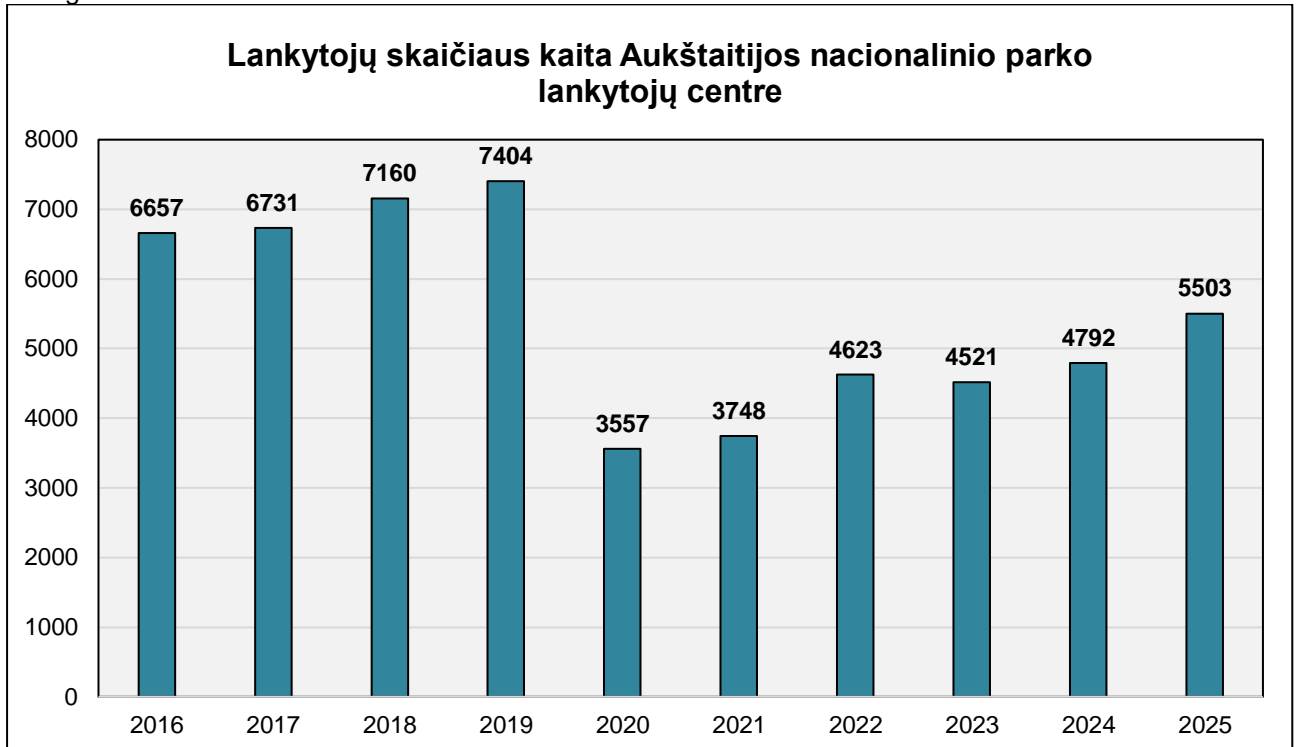
Kaip ir ankstesniais metais didžioji dalis žmonių informacijos teiravosi gyvai, t. y. atvykę į lankytojų centrą – 84 % interesantų, likusieji rūpimus klausimus pateikdavo telefonu ar elektroniniu paštu (1 diagrama).

1 diagrama



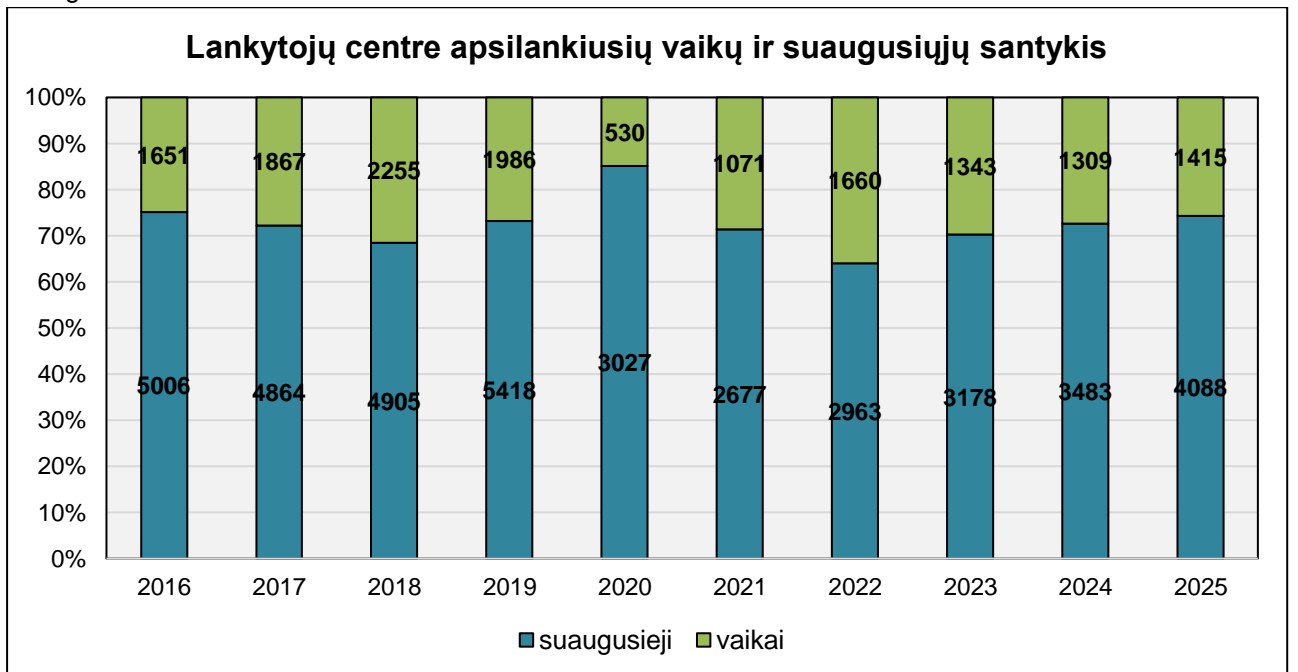
Lankytojų apskaitos žurnalo duomenimis Aukštaitijos nacionalinio parko lankytojų centre 2025 m. apsilankė 5503 žmonės. Iš jų 4088 suaugusieji ir 1415 vaikų. Čia skaičiuojami pavieniai informacijos ieškantys asmenys arba lankytojų grupės užsisakę ekskursijas Palūšės lankytojų centre. Lyginant su 2024 m. lankytojų centre apsilankusiųjų skaičius padidėjo 13 % (2 diagrama). Į lankytojų centrą užsukama pasiklausti įvairios informacijos ar norint įsigyti suvenyrų. Centre esančios ekspozicijos lankytojai fiksuojami atskirai – automatiniu skaičiuotuvu.

2 diagrama



Lyginant su ankstesniais metais lankytojų centre apsilankiusių vaikų ir suaugusiųjų santykis keitėsi nežymiai – 2025 metais vaikai sudarė 26 %. Kaip matome 3 diagramoje, vidutiniškai vaikai sudaro apie 30 % visų lankytojų.

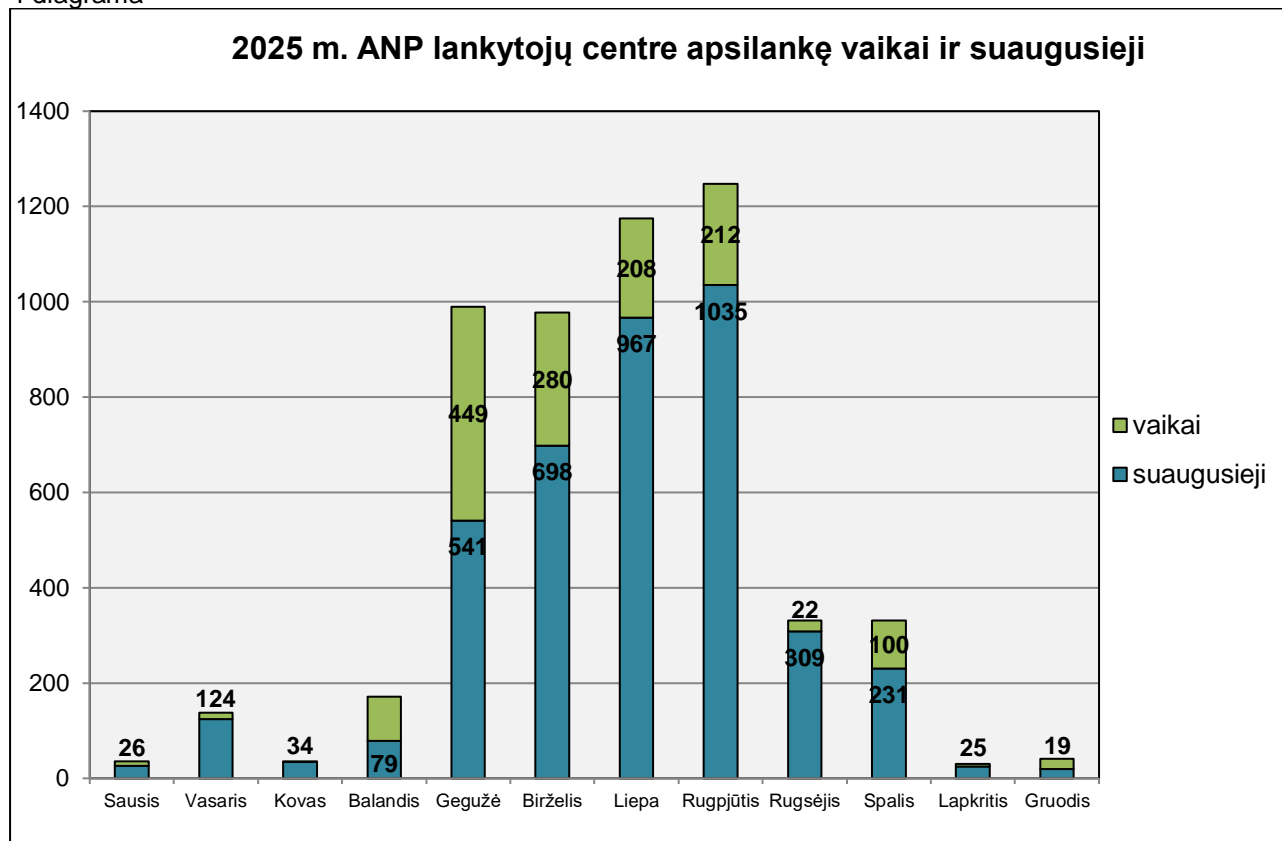
3 diagrama



Gegužės ir birželio mėnesiais užfiksuoti moksleiviai dažniausiai buvo atvykę iš įvairių mokyklų į ekskursijas ar savarankiškai aplankyti lankytojų centrą su klase. Kitais vasaros mėnesiais lankytojų centre lankėsi vaikai iš įvairių stovyklų ir su savo tėvais. Moksleivius

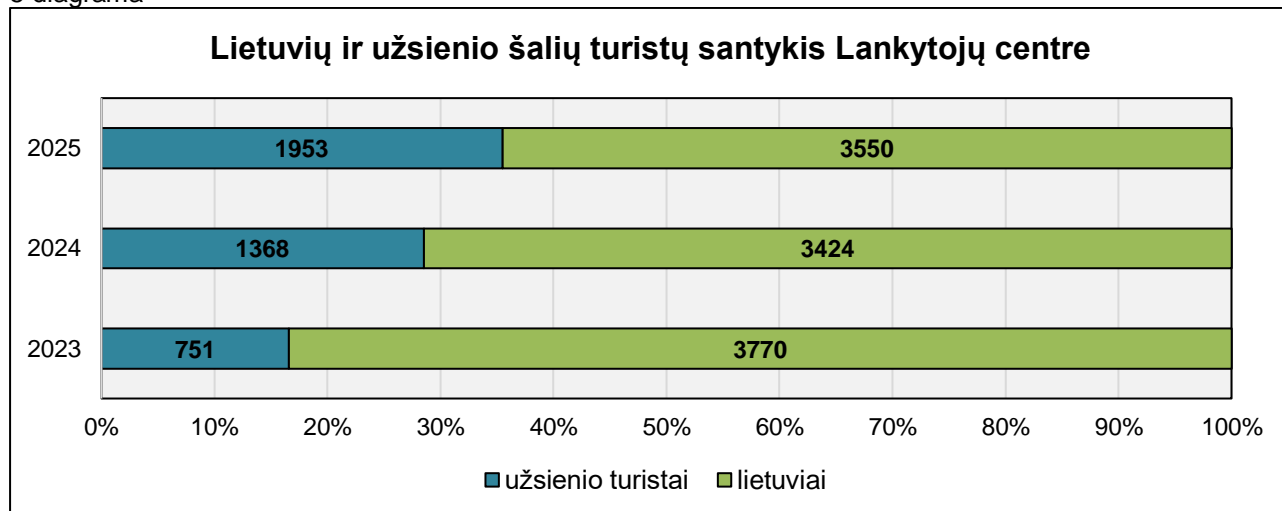
daugiausia domina suvenyrai ir lankytojų centro ekspozicija. Suaugę lankytojai dažniausiai užsuka pavieniui arba nedidelėmis grupelėmis, tikslingai ieškodami informacijos. Didžiausias lankytojų srautas kaip ir ankstesniais metais užfiksuotas gegužės–rugpjūčio mėnesiais (4 diagrama).

4 diagrama



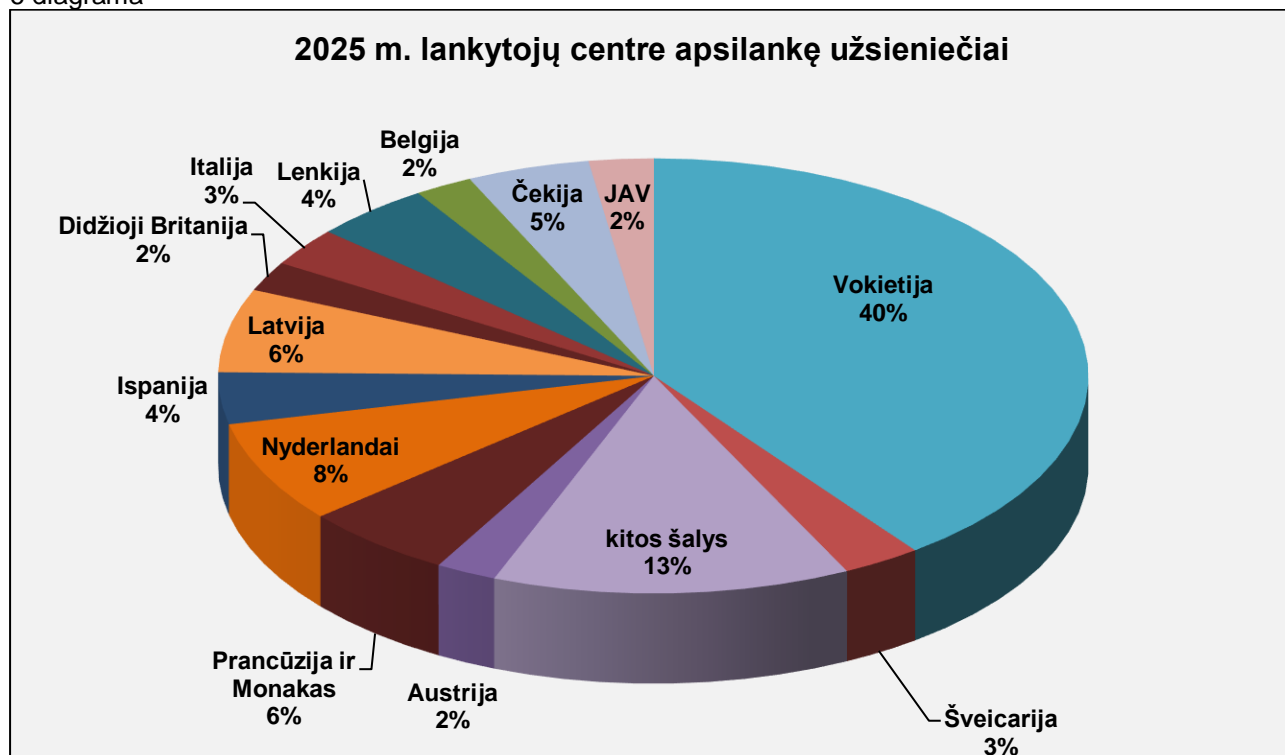
65 % lankytojų buvo lietuviai, 35 % – užsienio turistai. Palyginus su praėjusiais metais užsieniečių skaičius padidėjo 6 % (5 diagrama).

5 diagrama



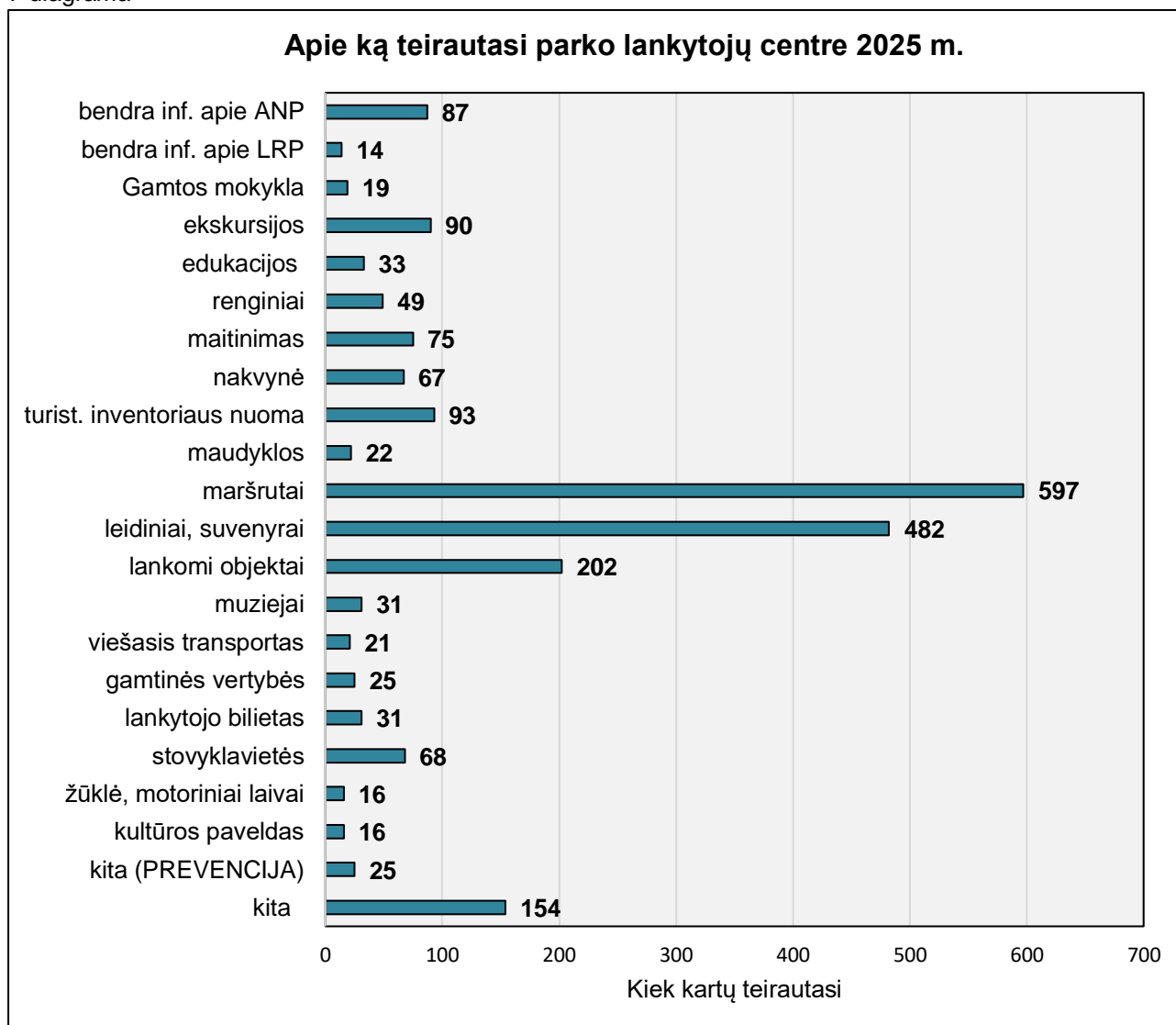
Didžioji dalis užsienio turistų atvyko iš Vokietijos – 40 % visų užsieniečių. Turistų iš kitų šalių skaičius svyruoja nežymiai, vos keliais procentais (6 diagrama). Kaip ir kasmet, nemaža dalis keliautojų atvyko iš Nyderlandų, Latvijos, Čekijos, Prancūzijos, Lenkijos ir Ispanijos. 2025 metais sulaukėme pavienių keliautojų iš Graikijos, Malaizijos, Puerto Riko, Juodkalnijos ir keliautojų grupėmis iš Brazilijos (28 asmenys) bei Serbijos (12 asmenų).

6 diagrama



Lankytojų centre apsilankiusiuosius labiausiai domino aktyvus laisvalaikis – maršrutai po parko teritoriją. Taip pat buvo domimasi suvenyrais ir leidiniais bei informacija apie Aukštaitijos nacionalinio parko konkrečius lankomus objektus. Didelė lankytojų dalis teiravosi apie turistinio inventoriaus nuomos galimybes, ekskursijas, maitinimo vietas, apgyvendinimą sodybose ir stovyklavietėse (7 diagrama). Nemažai paklausimų sulaukta ir apie vykstančius renginius parko teritorijoje ir Ignalinos rajone. Dažniausi paklausimai patekę į kategoriją „kita“: saugomų teritorijų pasas, parduotuvė, automobilių stovėjimo aikštelės, geriamas vanduo, uodai ir erkės. Apžvelgiant bendras tendencijas matyti, kad lankytojų centras intensyviausiai lankomas vasaros sezono metu. Pagrindiniai centro lankytojai yra suaugę lietuviai.

7 diagrama



1.2. VIENOS DIENOS STEBĖJIMAS LANKOMUOSE OBJEKTUOSE

Tiesioginis lankytojų stebėjimas fiksuojant visą dieną vykdytas trijuose taškuose. Monitoringo taškų žemėlapis pateiktas priede Nr. 1. Stebėjimui parinkti labiausiai turistų lankomi bei žinomi gamtos, kultūros pažinimui arba poilsiavimui skirti objektai, reprezentuojantys visus lankomų objektų tipus. Monitoringo taškai parinkti taip, kad apimtų kuo įvairesnes tikslines grupes (vandens turistus, stovyklautojus, iškylautojus, ekskursijas ir pan.) ir kuo platesnę parko teritoriją.

Tinkamą stebėjimo taškų pasirinkimą patvirtino 2024 metais atliktos anketinės apklausos, pagal kurias labiausiai lankomi objektai yra Ginučių vandens malūnas, Ginučių piliakalnis ir Ladakalnis, Palūšės bažnyčia. Taip pat turistų pamėgtas Meironų gamtos takas ir Šiliniškių apžvalgos bokštas. Kadangi Palūšėje lankytojai skaičiuojami lankytojų centre, prie Palūšės bažnyčios jie skaičiuojami nebuvo. Ginučių vandens malūno užtvanka

pasirinkta todėl, kad čia susikerta įvairių lankytojų grupių keliai: atvykstantieji apžiūrėti Ginučių vandens malūno, praplaukiantys vandens turistai ir poilsiautojai, užsukę tiesiog išsimaudyti po kriokliu ar papietauti kaimo kavinėse. Lankytojų monitoringo įgyvendinimo grafikas pateikiamas 2 lentelėje.

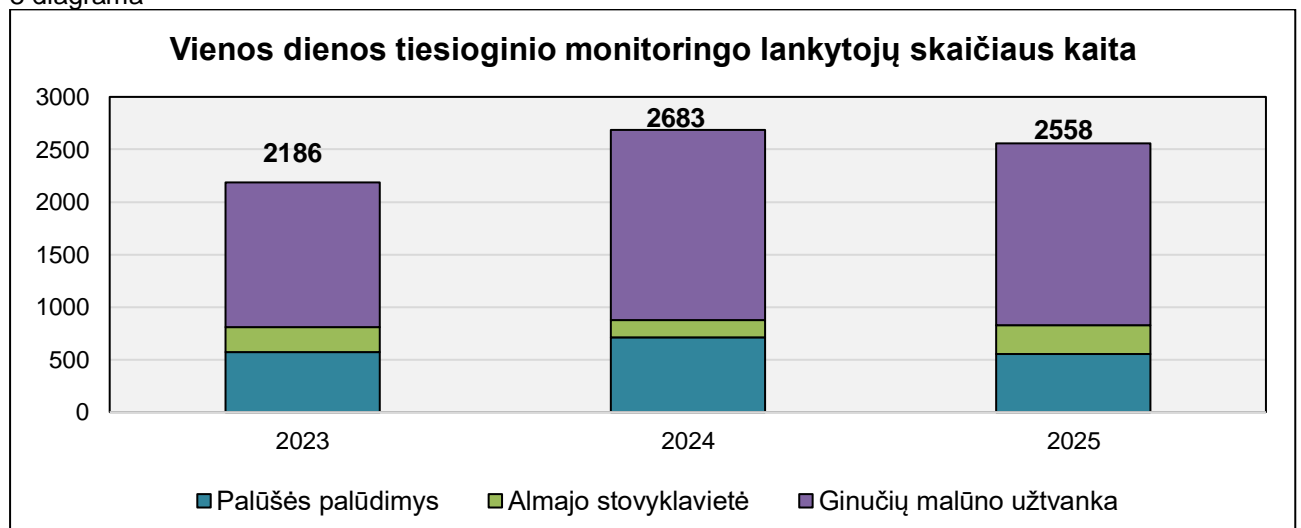
2 lentelė

Diena \ Vieta	Almajo stovyklavietė	Palūšės paplūdimys	Ginučių malūno užtvanka
Birželio 28 d., šeštadienis	18.00–18.30	10:00–16:00	10:00–18:00
Liepos 26 d., šeštadienis	18.00–18.30	10.00–16.00	
Liepos 27 d., sekmadienis			10:00–18:00

Dviejuose taškuose stebėjimas buvo vykdomas du kartus vidutiniškai po septynias valandas. Almajo stovyklavietėje buvo skaičiuojama du kartus apeinant visą stovyklavietės teritoriją ir užfiksuojant palapinių, automobilių ir turistų skaičių.

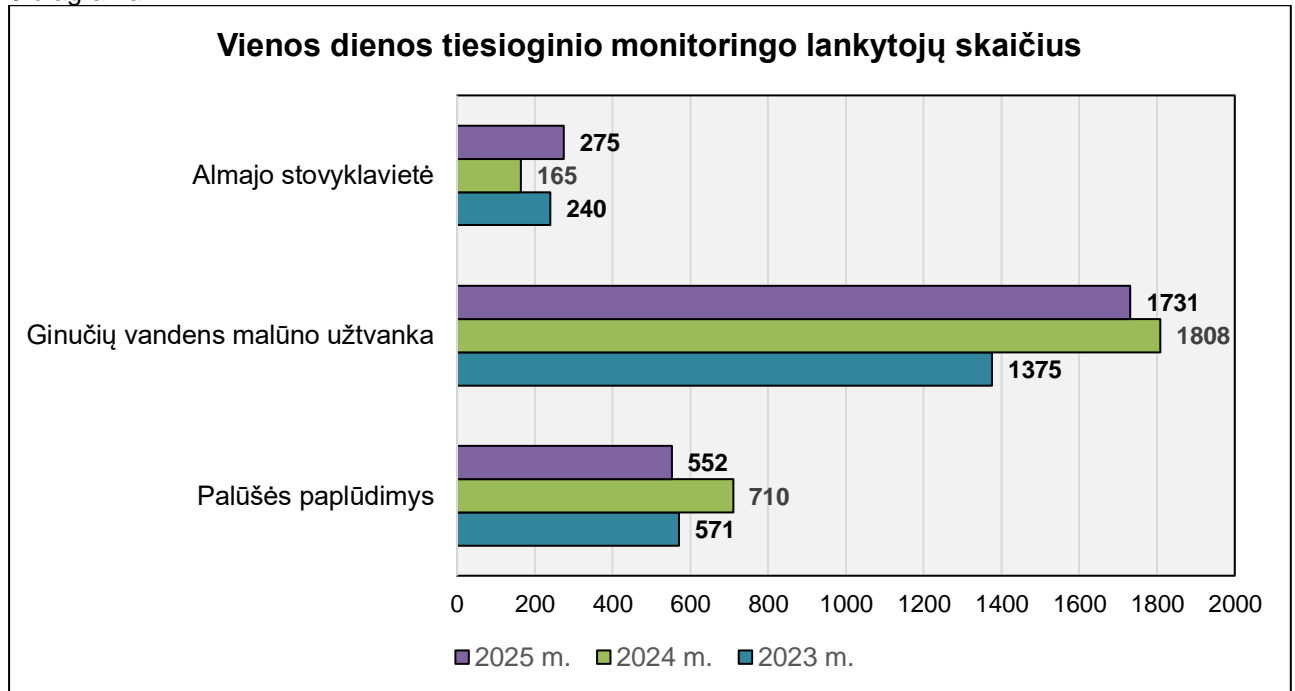
Stebėjimo valandos parinktos pagal objektą ir numatomą didžiausią lankytojų srautą. Monitoringo metu buvo skaičiuojami lankytojai ir jų grupės, bei kokia transporto priemone atvyko. Stebėjimus atliko parko savanorės: Camille Marteau iš Prancūzijos ir Bohdana Hvozdovska iš Ukrainos. 2025 metų vasara pasižymėjo vėsesniais už daugiametį vidurkį orais ir tapo vėsiausia vasara nuo 2017 m. Bendras poilsiautojų skaičius 2025 m. visuose taškuose sumažėjo 5 procentais (8 diagrama), ko priežastis – dažnai nepalankios oro sąlygos keliavimui – vasara buvo išties lietinga, o vidutinė temperatūra siekė 17 laipsnių šilumos.

8 diagrama



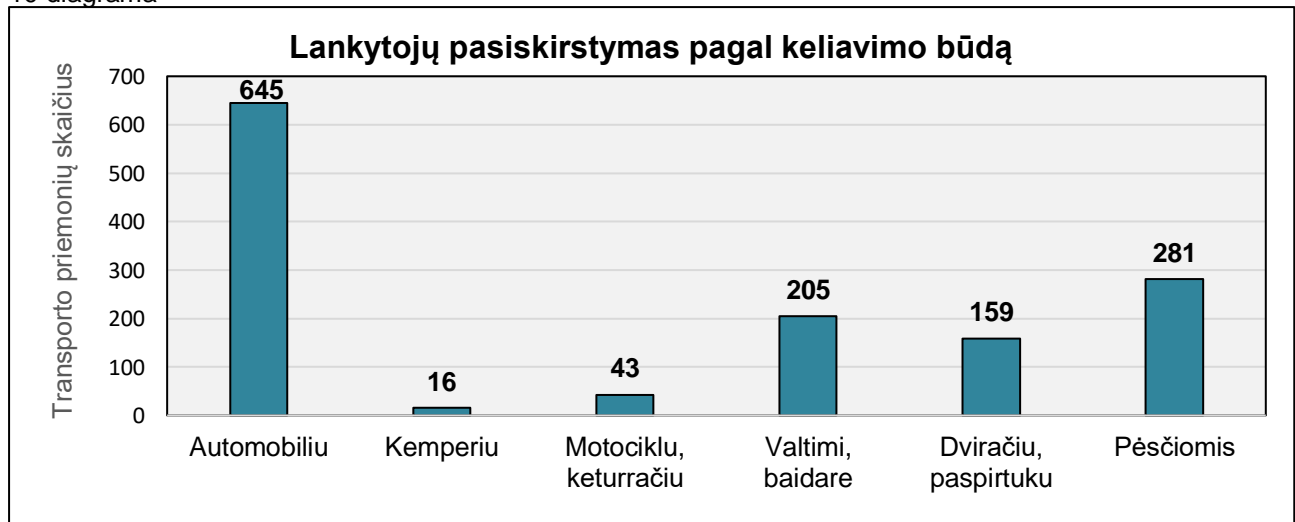
Didžiausias lankytojų skaičius per dieną užfiksuotas Ginučiuose, prie vandens malūno užtvankos – 1138 turistai liepos 27 d. Birželio 28 d. ten pat buvo užfiksuoti 593 keliautojai, o Palūšės paplūdimyje – 361 poilsiautojas. 9-oje diagramoje parodomas visų vienos dienos stebėjimų metu užfiksuotas bendras lankytojų skaičius visuose objektuose.

9 diagrama



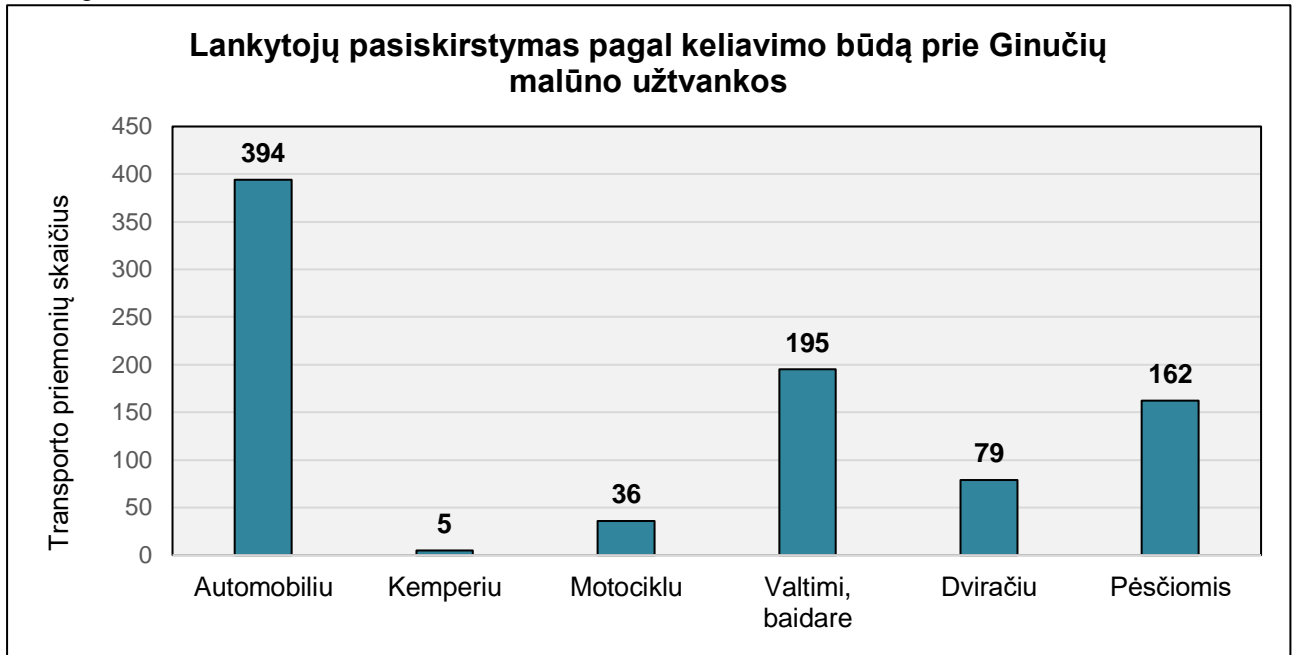
2 priede lentelėje pateikiami išsamūs duomenys apie vienos dienos stebėjimus minėtuose objektuose, t.y. kokią dieną ir kokiomis valandomis buvo vykdomas vienos dienos stebėjimas, būtent tą dieną užfiksuotas lankytojų ir transporto priemonių skaičius, oro sąlygos. 10 diagramoje matome, kad daugiausia buvo užfiksuota keliaujant automobiliu. Nemaža dalis turistų keliavo pėsčiomis, vandens transporto priemonėmis bei dviračiais.

10 diagrama



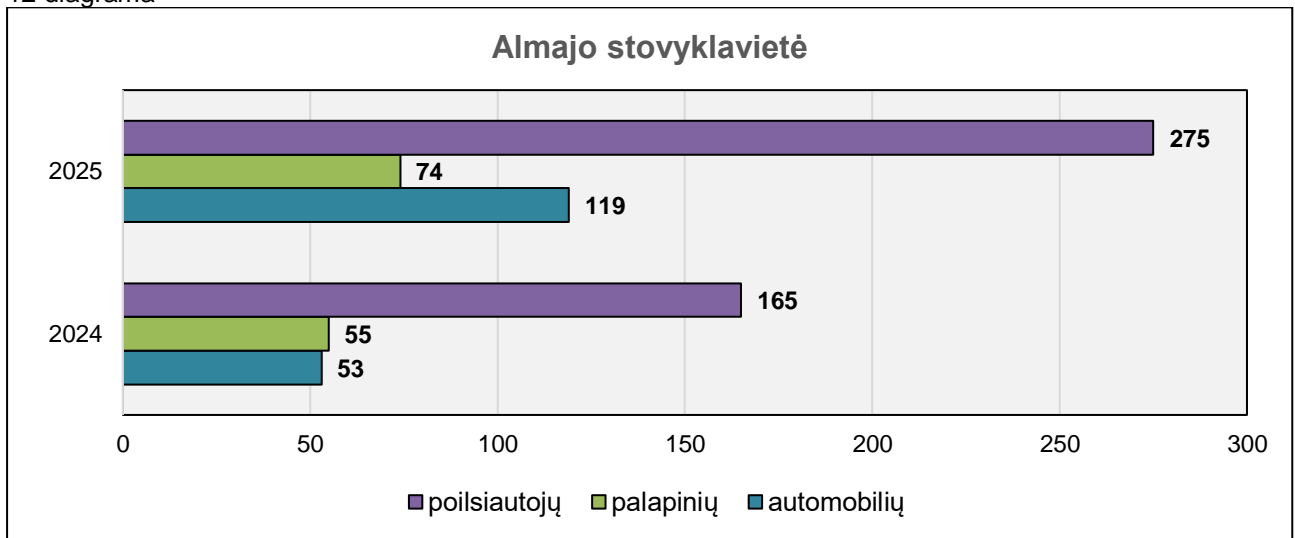
11 diagramoje matome, kad prie Ginučių vandens malūno užtvankos užfiksuota daugiausia automobiliu keliavusių lankytojų. Didelė dalis turistų užfiksuota keliaujant vandens transporto priemonėmis. Nors keliavimas pėsčiomis pagal surinktus duomenis yra populiarus keliavimo būdas, tačiau šis skaičius nėra tikslingas, kadangi dėl mažos stovėjimo aikštelės Ginučiuose nemaža dalis turistų palieka savo automobilius šalikelėje ir atvyksta iki objekto pėsčiomis.

11 diagrama



Almajo stovyklavietėje monitoringo metu skaičiuojamos palapinės, transporto priemonės ir poilsiautojai (apytiksliai). Vykdam stebėjimą du kartus buvo užfiksuota daugiau stovyklautojų, nei 2024 metais (12 diagrama). Taip pat atitinkamai daugiau suskaičiuota palapinių ir automobilių. 2025 ir 2024 metais vandens transporto priemonių stovyklavietėje užfiksuota nebuvo.

12 diagrama

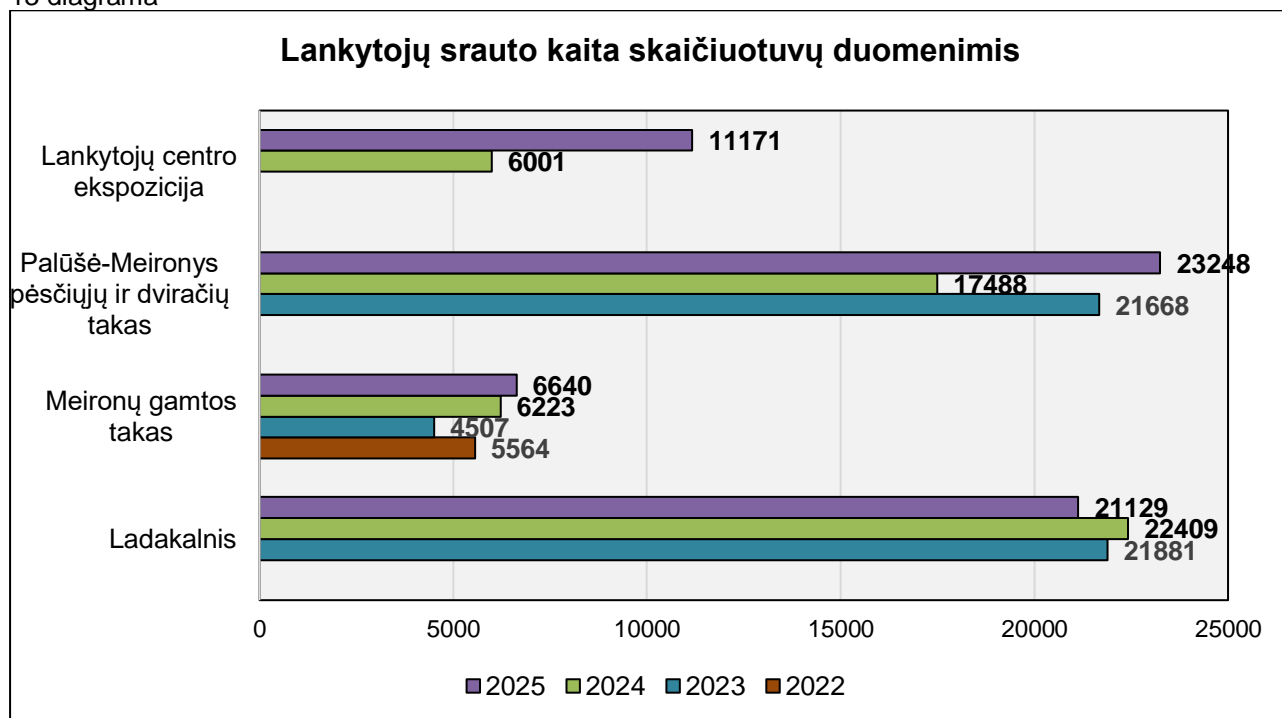


1.3. LANKYTOJŲ SKAIČIUOTUVAI

Lankytojų stebėseną leidžia nustatyti keliavimo gamtoje tendencijas, poreikius bei plėtoti pažintinį turizmą. Lankytojų fiksavimas skaičiuotuvu leidžia skaičiais pagrįsti objektų lankomumą ištiesus metus.

Vykdamas projektą Nr. 05.4.1-APVA-V-016-01-0008 „Kraštovaizdžio vertybių apsauga ir pritaikymas pažinti“ (I), kuriame direkcija dalyvavo kaip pagrindinis vykdytojas, pirmasis lankytojų skaičiuotuvai Aukštaitijos nacionalinio parko teritorijoje buvo įrengtas prie Meironų gamtos tako 2022 m. 2023 metais be šio tako skaičiuotuvai fiksavo Ladakalnio lankytojus bei keliavusius Palūšės-Meironų pėsčiųjų ir dviračių taku (visų monitoringo taškų žemėlapis pateiktas priede Nr. 1.). Dar vienas skaičiuotuvai 2024 m. buvo įrengtas lankytojų centro ekspozicijos salėje. Skaičiuotuvų užfiksuoti duomenys pateikiami 13-oje diagramoje.

13 diagrama



Meironų gamtos tako lankytojų skaičius palyginus su 2024 m. padidėjo nežymiai – 6 procentais.

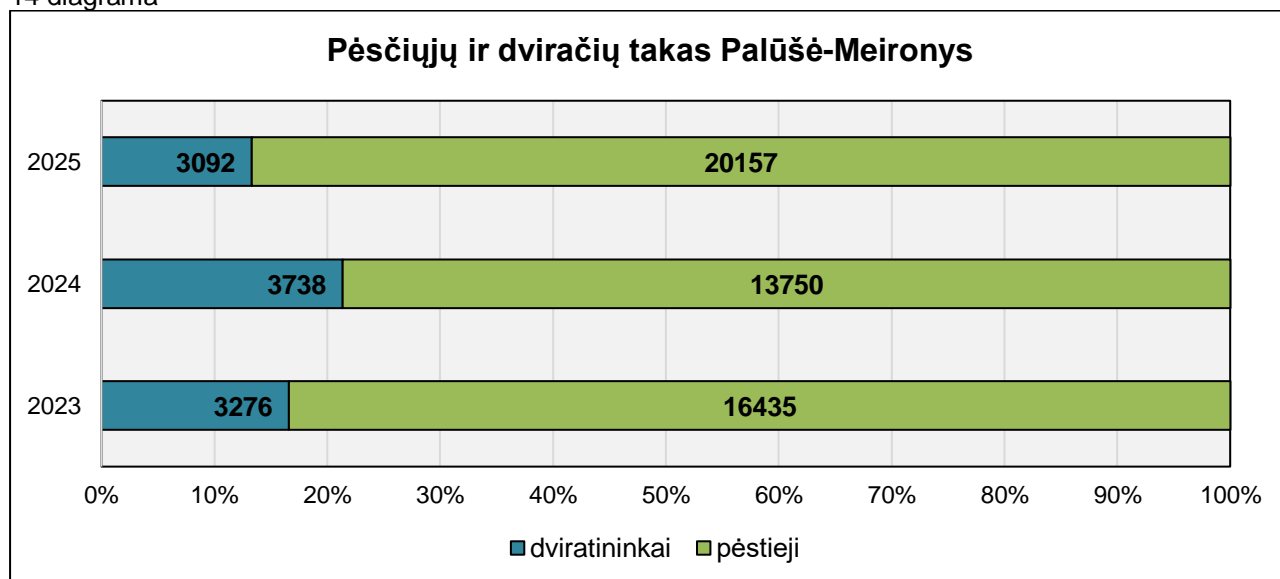
Kadangi pasiekti Ladakalnį galima trimis takais iš skirtingų pusių, skaičiuotuvai buvo sumontuoti pagrindiniame take, kuris eina nuo automobilių stovėjimo aikštelės. Lankytojų srautas jame išlieka panašus, kaip ir praėjusiais metais.

Lankytojų centro ekspozicijoje užfiksuota 46 % daugiau lankytojų nei praėjusiais metais. Tokį didelį lankytojų šuolį lėmė tai, kad 2024 m. sausio–kovo mėnesiais

interesantai buvo aptarnaujami tiki nuotoliniu būdu, o skaičiuotuvus ekspozicijoje buvo sumontuotas ir pradėjo skaičiuoti lankytojus tik nuo gegužės mėnesio.

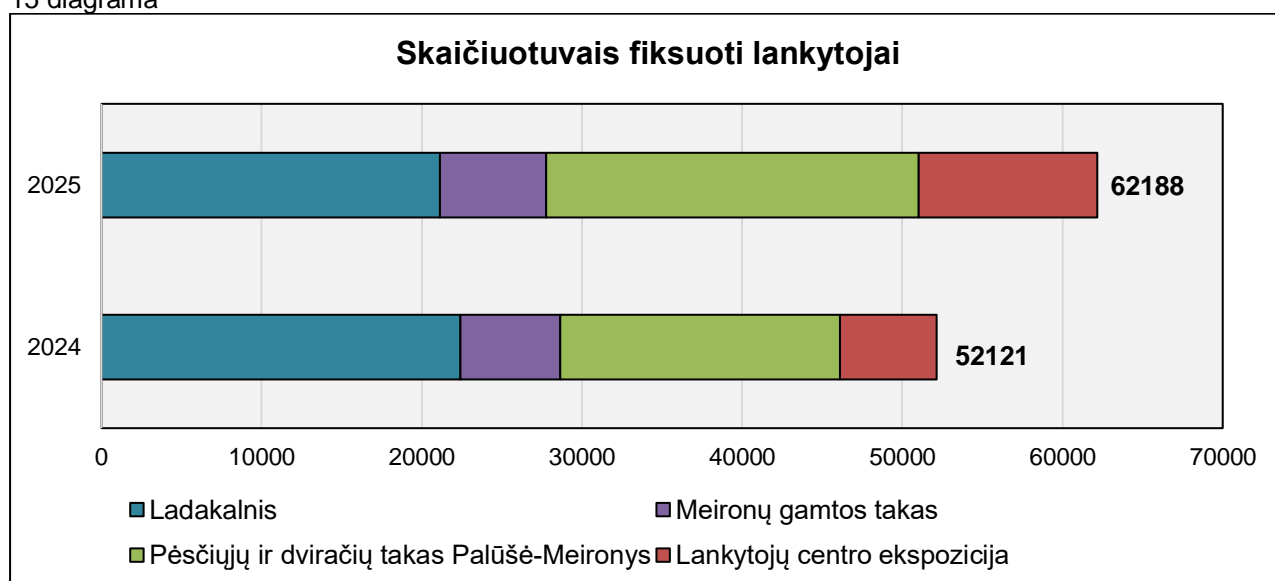
Pėsčiųjų ir dviračių takas nuo Palūšės iki Meironų kaimo yra mėgstama vieta pasivaikščioti, pabėgioti ar pasivažinėti dviračiu ne tik tarp vietos žmonių, bet ir atvykusių turistų (žr. 14 diagramą). Šio tako atkarpa tarp Palūšės paplūdimio ir gamtos mokyklos patenka į Meironų pažintinio gamtos tako žiedą. Vidutiniškai pėstieji take sudaro apie 80 % turistų. Palyginus su praėjusiais metais lankytojų take padaugėjo 25 % (13 diagrama).

14 diagrama



15-oje diagramoje matome skaičiuotuvų užfiksuotą keliautojų srautą per visus metus – palyginus su praėjusiais metais turistų apsilankė 16 procentų daugiau.

15 diagrama



2. NETIESIOGINIS LANKYTOJŲ MONITORINGAS

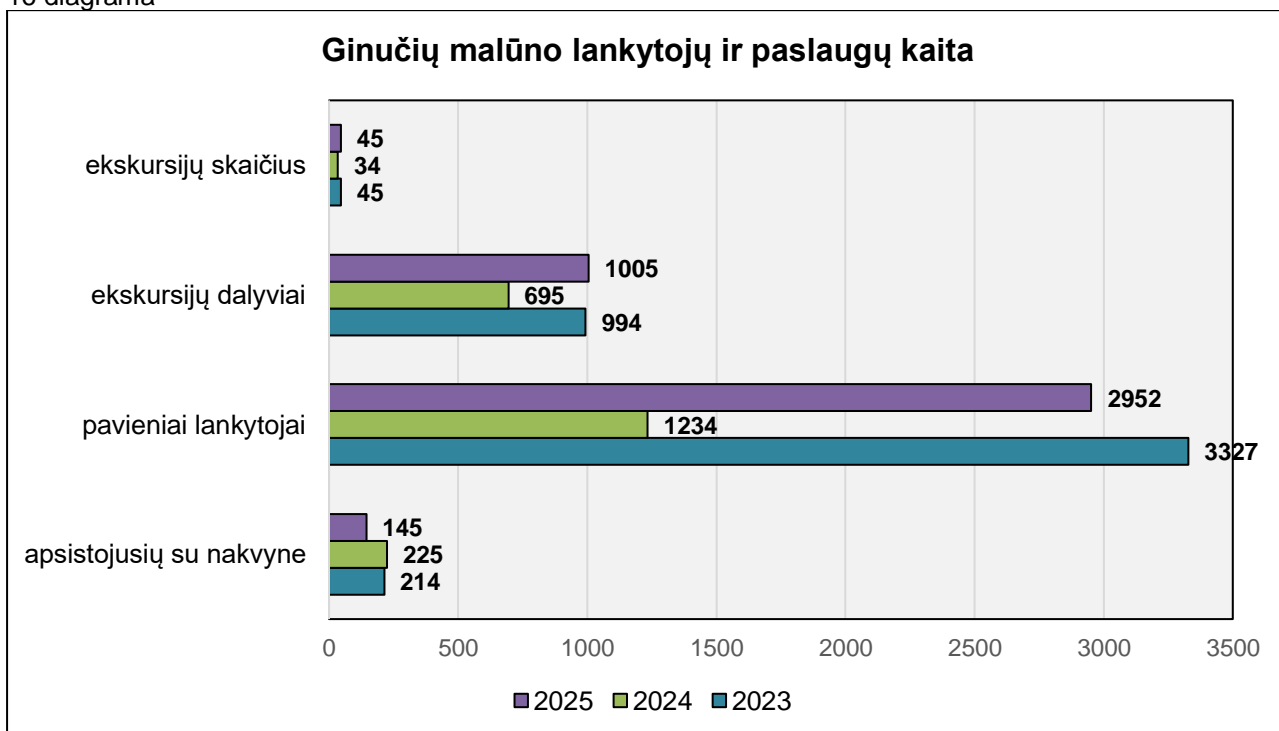
Netiesioginis lankytojų monitoringas vykdomas trijuose direkcijos objektuose: Stripeikių bitininkystės muziejuje bei Ginučių vandens malūno ekspozicijoje pagal išplatintus lankymo bilietus ir suteiktas paslaugas, Meironų gamtos mokykloje registruojant edukacinių programų ir renginių dalyvius. Taip pat monitoringas vykdomas surenkant duomenis apklausos būdu iš parko teritorijoje veiklą vykdančių privačių asmenų ar įmonių, kurių apgyvendinimo, turistinio inventoriaus nuomos, edukacinių programų vedimo ir gidų paslaugos pažymėtos Aukštaitijos nacionalinio parko produkto ženklu. Parko produktu pažymėtų paslaugų teikėjų sąrašas pateikiamas 3 priede. Duomenys taip pat renkami iš parko teritorijoje renginius organizuojančių institucijų.

3 lentelė

NETIESIOGINIO MONITORINGO VIETOS	TIKSLINĖ LANKYTOJŲ GRUPĖ	UŽFIKSUOTA LANKYTOJŲ	DUOMENŲ RINKIMO LAIKOTARPIS	KOMENTARAI
Ginučių vandens malūno ekspozicija	Muziejinės ekspozicijos lankytojai	3957	Gegužės–rugpjūčio mėn.	Skaičiuojami pavieniai lankytojai ir lankytojai, kuriems suteiktos gido paslaugos
Bitininkystės muziejus Stripeikiuose	Muziejaus lankytojai	7809	Gegužės–spalio mėn.	Skaičiuojami pavieniai lankytojai ir lankytojai, kuriems suteiktos paslaugos (66 ekskursijos, 83 edukacinės programos)
Gamtos mokykla	Edukacinių programų ir renginių dalyviai	4111	Visus metus	Programų dalyviai su nakvynės paslauga ir be jos
Kaimo turizmo sodybos, viešbučiai, poilsio ir svečių namai	Lankytojai su nakvyne	3677	Visus metus	Laikino apgyvendinimo paslauga Ginučių vandens malūne ir PPŽ pažymėta apgyvendinimo paslauga (7 sodybos)
Vandens turizmo inventoriaus nuomos punktai	Vandens turistai	7682	Gegužės–rugsėjo mėn.	Duomenis pateikė 8 įmonės, turinčios PPŽ
Stovyklavietės	Stovyklautojai su nakvyne	4700	Birželio–rugpjūčio mėn.	Duomenys iš 8 stovyklaviečių (PPŽ pažymėtos ir miškų urėdijos stovyklavietės, kurias prižiūri PPŽ turinti įmonė)
Ekskursijos	Ekskursijų po ANP dalyviai	3690	Visus metus	182 veiklos (LC užsakytos ekskursijos ir Parko produkto ženklą turinčių gidų veiklos)
Renginiai	Direkcijos ir kitų institucijų organizuotų renginių parko teritorijoje dalyviai	18211	Visus metus	Renginiai, kuriuos organizavo direkcija ar dalyvavo kaip partneris
Iš viso:		53837		

Ginučių vandens malūno ekspozicija priėmė lankytojus trečiadieniais–sekmadieniais nuo gegužės 13 d. iki rugpjūčio 31 d. nuo 10 iki 18 valandos. Iš viso 2025 metais malūno ekspoziciją apžiūrėjo 1929 lankytojai – palyginus su 2024 m. duomenimis, lankytojų skaičius padidėjo 51 %. Į šį skaičių įeina pavieniai ekspozicijos lankytojai ir lankytojai, užsisakę gido paslaugą po ekspoziciją. Tikslių duomenų, kiek apsilankė vaikų ir suaugusiųjų nėra, nes nuolaidos lankymo bilietui pritaikomos ne tik mokyklinio amžiaus vaikams, bet ir pensijinio amžiaus lankytojams bei neįgaliesiems. Lankytojų padidėjimui įtakos turėjo ilgesnis malūno darbo laikas (ekspozicija buvo atvira lankytojams keturis mėnesius, kai tuo tarpu ankstesniais metais lankytojai galėjo aplankyti malūną tik vasaros metu) ir vėsesnė, lietingesnė vasara nei įprasta. Karštomis vasaros dienomis pastebimas lankytojų sumažėjimas ekspozicijoje, tačiau didesnis turistų srautas prie vandens telkinių. Ginučių vandens malūno lankytojų ir gyventojų kaitą galima matyti 16-oje diagramoje.

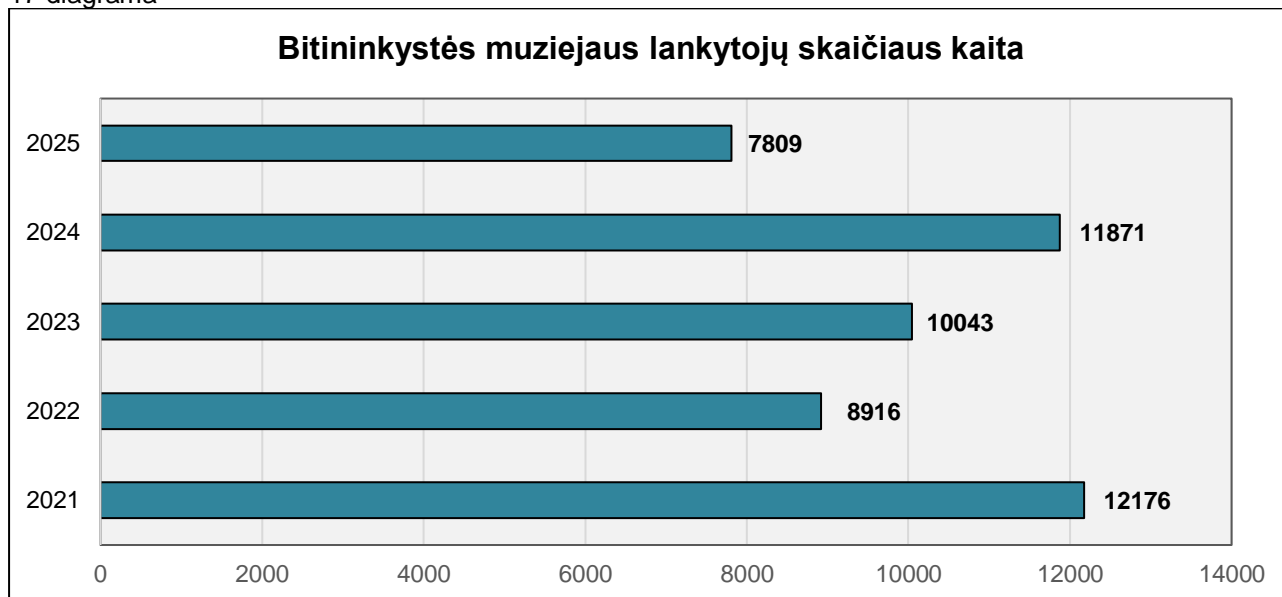
16 diagrama



Išaugus ekspozicijos lankytojų skaičiui, 25 % padidėjo ir ekskursijų malūne, tačiau užsisakusių apgyvendinimo paslaugas palyginus su 2024 m. sumažėjo 46 %.

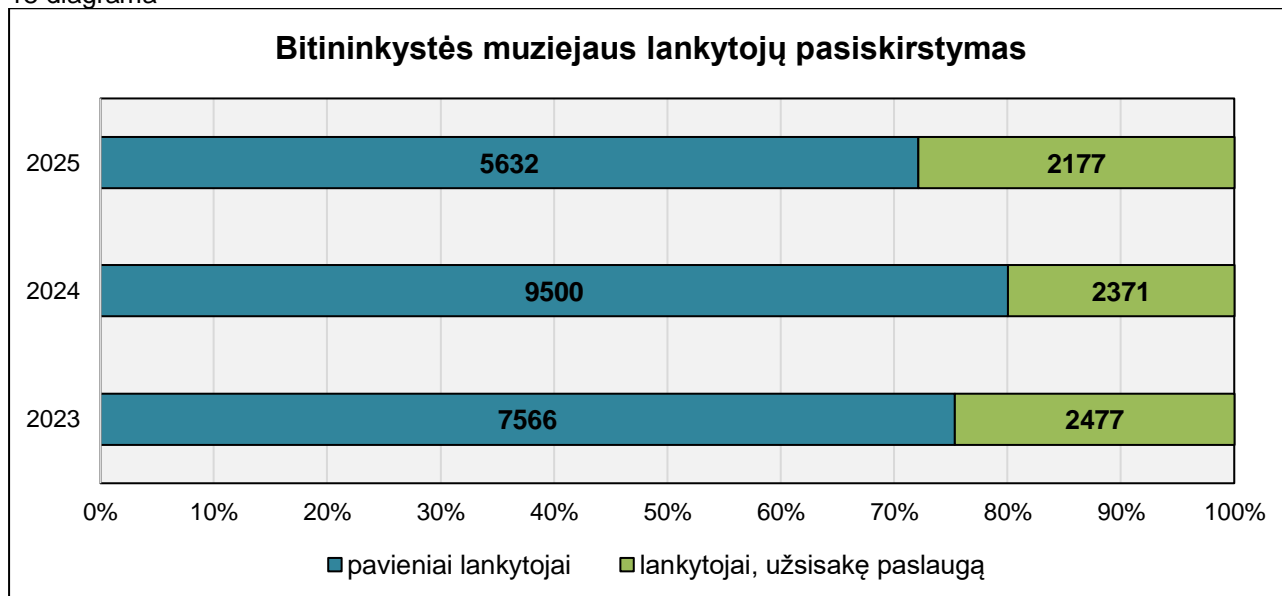
Bitininkystės muziejus Stripeikiuose 2025 m. lankytojus priėmė nuo gegužės iki rugsėjo mėnesio pabaigos. Spalio mėnesį muziejuje buvo priimamos tik grupės pagal išankstinius užsakymus. Muziejus dirbo nuo antradienio iki sekmadienio nuo 10 iki 18 val. Palyginus su 2024 m. metų duomenimis, muziejuje apsilankiusių skaičius sumažėjo 34 procentais (17 diagrama).

17 diagrama



Bitininkystės muziejus 2025 m. priėmė 7809 lankytojus. Į šį skaičių įtraukti pavieniai ekspozicijos lankytojai ir lankytojai užsisakę ekskursiją ar edukacinę programą. Sezono metu bitininkystės muziejuje buvo prarastos 66 ekskursijos ir 83 edukacinės programos, kuriose dalyvavo 2177 asmenys (18 diagrama). Populiariausia edukacinė programa muziejuje buvo „Atvėrus avilio duris“. Vidutiniškai 75 % lankytojų muziejų tyrinėja savarankiškai, neužsakydami jokių paslaugų.

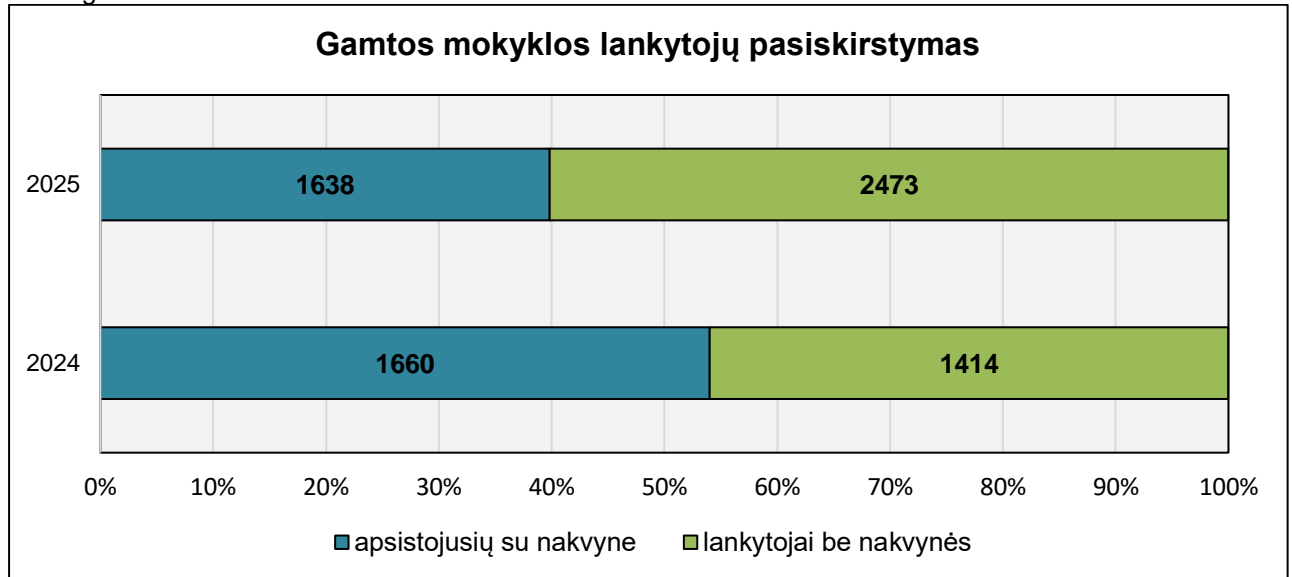
18 diagrama



Gamtos mokykloje Meironų kaime visus metus skaičiuojami edukacinių programų bei renginių dalyviai su laikino apgyvendinimo paslauga ar be jos. 2025 metais Gamtos mokyklą aplankė 25 % daugiau žmonių, nei 2024 m., tačiau užsiskiusiųjų nakvynės

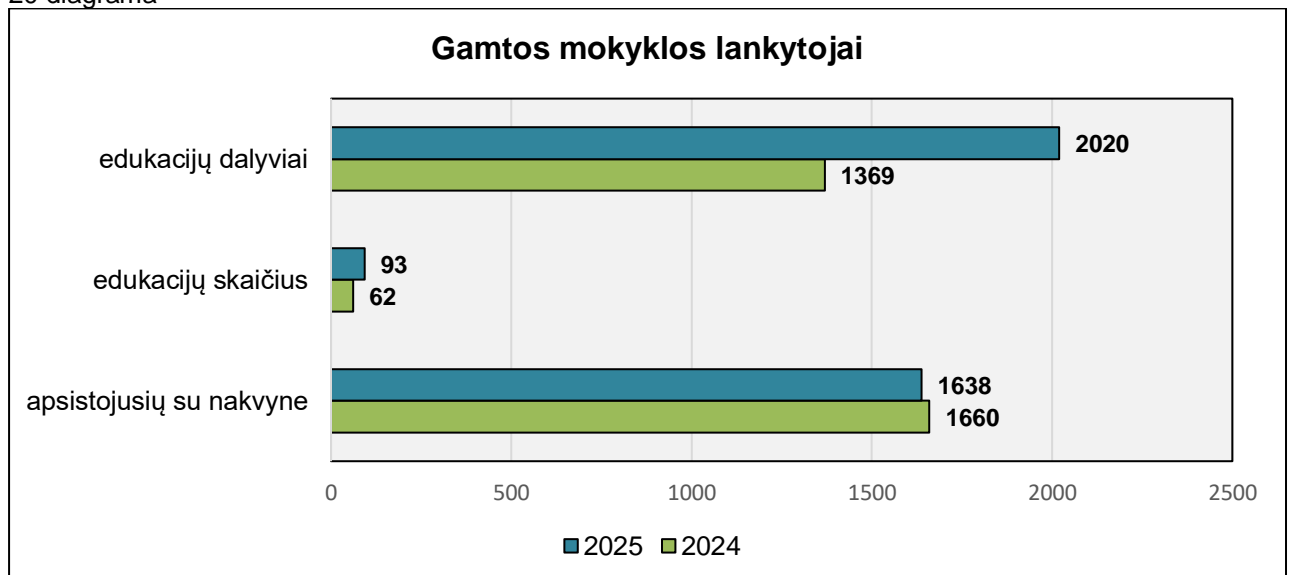
paslaugą skaičius sumažėjo 14 %. 19-oje diagramoje matome santykį tarp lankytojų apsistojusių su nakvyne ir be jos.

19 diagrama



Iš viso mokykloje apsilankė 4111 asmenų, o 40 % jų pasinaudojo teikiama nakvynės paslauga. Gamtos mokykloje buvo prarastos 93 edukacinės programos, kuriose dalyvavo 2020 asmenų (žr. 20-ą diagramą). Daugiausia dėmesio sulaukė edukacinė programa-orientacinis žaidimas „Gamtos pėdsakais“.

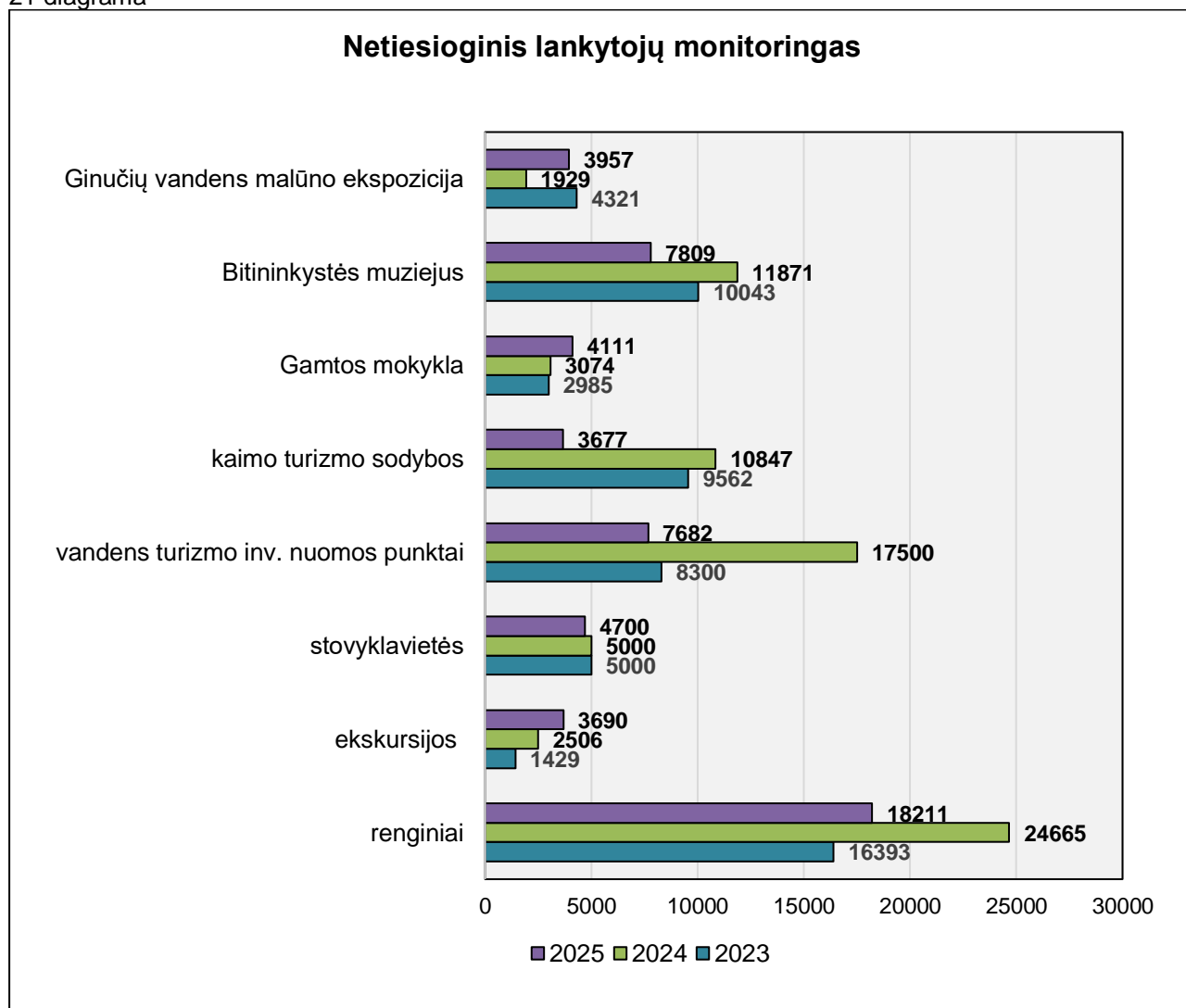
20 diagrama



Apsistojusių nakvynei turistų skaičius skaičiuojamas surenkant duomenis iš Ginučių vandens malūno svečių namų ir iš tų sodybų, kurių apgyvendinimo paslauga pažymėta Aukštaitijos nacionalinio parko produkto ženklu. Tokių apgyvendinimo įstaigų 2025 m.

buvo 12, duomenis pateikė 7 kaimo turizmo sodybos. Apsistojusių su nakvyne lankytojų skaičius palyginus su 2024 m. sumažėjo 66 % (žr. 21 diagramą), tačiau reikia atsižvelgti į mažesnę duomenis pateikusių sodybų skaičių ir uždarytą viešbutį „Palūšės kopa“, kuris per metus vidutiniškai aptarnaudavo apie 2000 turistų.

21 diagrama



Vandens turistai buvo skaičiuojami pagal inventoriaus nuomos paslaugas parko teritorijoje teikiančių įmonių, pažymėtų Produkto ženklu, pateiktus duomenis. Palyginus su pernai metų duomenimis vandens turistų skaičius sumažėjo 56 %. Duomenis pateikė 8 įmonės iš 11.

Duomenys apie stovyklavietėse nakvojuojančius parko lankytojus gauti iš šešių Ignalinos miškų urėdijos stovyklaviečių, kurias prižiūri ANP produkto ženklą turinti įmonė, ir dar dviejų privačių stovyklaviečių, kurių apgyvendinimo paslauga pažymėta Ženklu.

Stovyklavimo tendencijos keitėsi nežymiai – turistų 2025 m. sumažėjo 6 %. Keturiuose direkcijos prižiūrimose nemokamose stovyklavietėse lankytojai neskaičiuojami.

Ekskursijų duomenys pateikiami surenkant skaičius iš lankytojų centro Palūšėje, bei iš gidų ir edukatorių, kurių paslaugos pažymėtos Produkto ženklu. 2025 m. lankytojų centre buvo užsakytos ir prarastos 84 ekskursijos po Palūšę ar pristatant ekspoziciją. Jose dalyvavo 1873 turistai. Produkto ženklu pažymėtų veiklų buvo 98, kuriose dalyvavo 1817 dalyvių. Duomenis pateikė 6 gidai ir edukatoriai. Bendrai veiklose dalyvavusiųjų skaičius palyginus su praėjusiais metais išaugo 32 %.

2025 m. parkų direkcija bei kitos institucijos, bendradarbiaudamos su direkcija, Aukštaitijos nacionalinio parko teritorijoje suorganizavo nemažai įvairaus formato renginių, kuriuose dalyvavo virš 18 tūkstančių pramogautojų – 26 % mažiau nei 2024 m. Didžiausi organizuoti renginiai: vasario 22 d. „Trauk stintelę“ – apie 6000 dalyvių, rugpjūčio 15 d. „Medkopio pabaigos festivalis“ – apie 5000 dalyvių, rugpjūčio 2-3 d. „Palūšės regata“ – apie 2000 dalyvių.

APIBENDRINIMAS

Parko teritorijoje žmonės dažniausiai lankosi mažomis grupėmis ar šeimomis, keliaudami savarankiškai. Tai atsispindi užfiksuotuose apsilankymuose lankytojų centre ir abiejose parko ekspozicijose. Didesnes grupes gegužės ir birželio mėnesiais sudaro autobusais atvykstantys moksleiviai. Lankytojų centre Palūšėje, gamtos mokykloje Meironyse ir Ginučių vandens malūne lankytojų skaičius 2025 m. buvo didesnis nei 2024 metais. Nors bitininkystės muziejus Stripeikiuose sulaukė žymiai mažiau lankytojų, bendras turistų skaičius liko panašus, kaip ir ankstesniais metais. Bendras lankytojų skaičius ir lankytojų skaičiaus kaita pagrindiniuose keturiuose parko objektuose, pasitelkiant tiesioginio ir netiesioginio monitoringo duomenis, pavaizduota 4 priede.

2025 m. Aukštaitijos nacionaliniame parke vykdytas tiesioginis ir netiesioginis lankytojų monitoringas. Tiesioginis monitoringas nuolatos vykdytas lankytojų centre Palūšėje, Meironų gamtos take, Ladakalnyje, pėsčiųjų ir dviračių take Palūšė–Meironys ir skaičiuojant lankytojus trijuose lankomuose objektuose. Tiesioginio lankytojų monitoringo metu užfiksuoti 70249 lankytojai. Tai 15 procentų daugiau turistų nei 2024 metais, tačiau reikia pastebėti, kad lankytojų centre apsilankę keliautojai ir lankytojų centro ekspozicijos tyrinėtojai dažnai yra ta pati grupė.

Lankytojų centre 2025 m. iš viso apsilankė 5503 asmenys, iš jų 4088 suaugusieji ir 1415 vaikų. Lyginant su 2024 m. duomenimis bendras lankytojų centro skaičius padidėjo

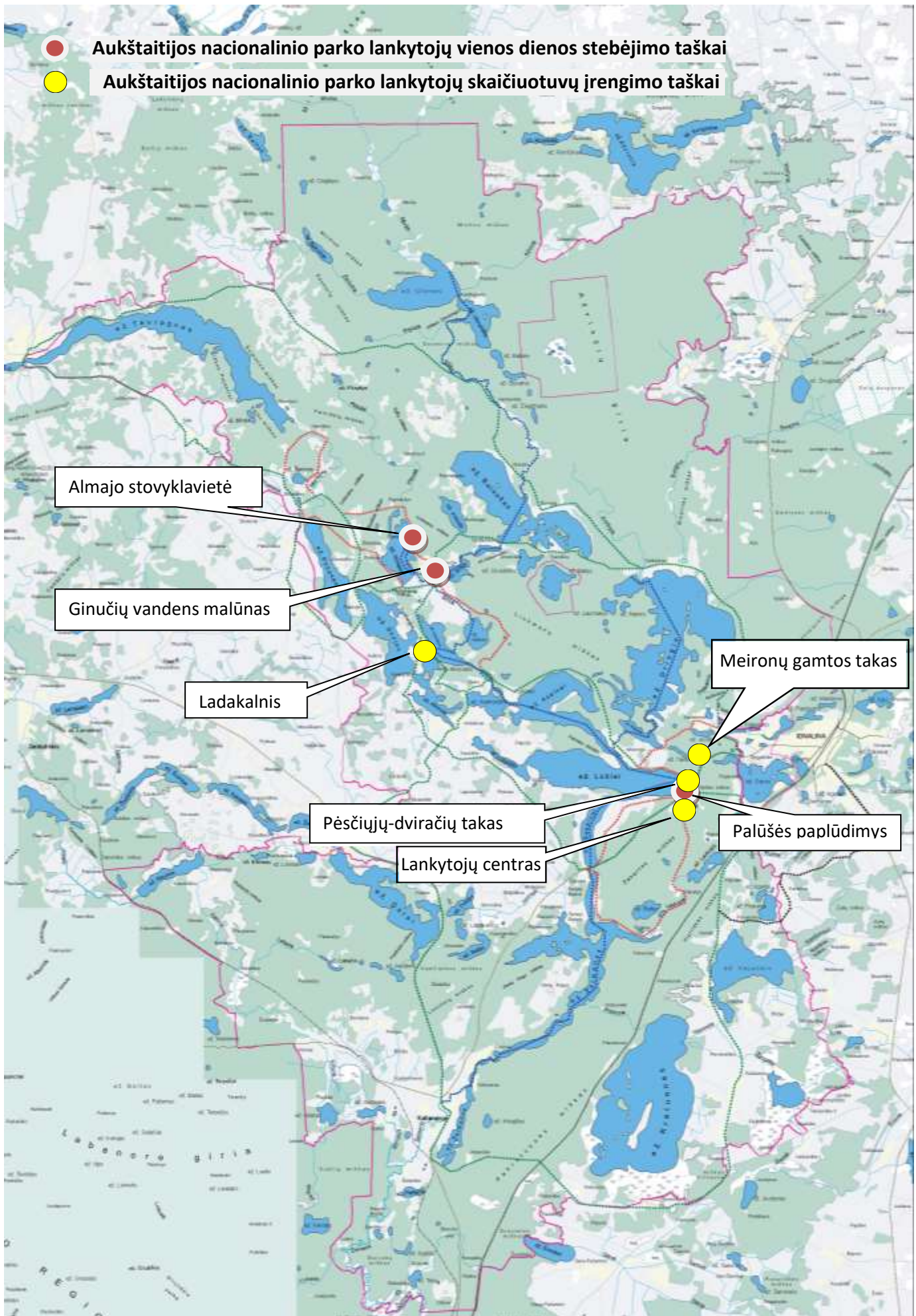
13 %. Pasikeitė procentinis santykis tarp lietuvių ir užsieniečių – 2025 metais keliautojų iš užsienio srautas lyginant su praėjusiais metais padidėjo 6 procentais. Kaip ir anksčiau, didžiąją dalį užsieniečių sudarė vokiečiai – 40 procentų visų užsienio keliautojų. Kitų šalių piliečių procentinis santykis išliko panašus kaip ir ankstesniais metais. Užsieniečiai dažniausiai yra pavieniai lankytojai. Lankytojų centre 2025 m. daugiausia poilsiautojų domėjosi maršrutais, leidiniais, suvenyrais bei tyrinėjo ekspoziciją.

Vienos dienos stebėjimui buvo pasirinkti trys turistų pamėgti objektai: Palūšės paplūdimys, Almajo stovyklavietė ir Ginučių vandens malūno užtvanka. Visuose taškuose stebėjimas buvo vykdomas du kartus per sezoną. Iš viso lankytojų srauto stebėjimas visą dieną vykdytas 6 kartus. Daugiausiai lankytojų per vieną dieną užfiksuota prie Ginučių vandens malūno užtvankos – 1138 poilsiautojai. Per abi stebėjimo dienas prie malūno užtvankos užfiksuota 1731 lankytojas. Sprendžiant iš vienos dienos stebėjimo metu surinktos informacijos, po parką lankytojai kaip ir anksčiau dažniausiai keliauja automobiliais. Tiesioginio monitoringo metu trijuose taškuose iš viso užfiksuota 2558 parko lankytojai.

2025 metais tiesioginis lankytojų stebėjimas buvo fiksuojamas keturiais lankytojų skaičiuotuvais. Jų duomenimis daugiausia lankytojų užfiksuota pėsčiųjų ir dviračių take Palūšė–Meironys – 23248. Palyginus su 2024 m. skaičiuotuvų duomenimis lankytojų srautai fiksuojamose vietose svyravo, bet bendras turistų skaičius keturiuose objektuose padidėjo 16 % – iš viso skaičiuotuvai užfiksavo 62188 turistus. Didžiausias turistų srautas visuose objektuose yra fiksuojamas šeštadieniais.

Netiesioginis monitoringas vykdytas Ginučių vandens malūno ekspozicijoje, bitininkystės muziejuje Stripeikiuose, gamtos mokykloje Meironyse, stovyklavietėse, renginiuose ir veiklose, taip pat Parko produkto ženklų pažymėtose kaimo turizmo sodybose ir vandens turizmo inventoriaus nuomos punktuose. Vandens turistų, poilsiautojų su nakvyne sodybose ir renginių dalyvių skaičius sumažėjo, tačiau reikia nepamiršti, kad kiekvienais metais duomenis pateikia skirtingas įmonių ar asmenų skaičius, kurių paslaugos pažymėtos Aukštaitijos nacionalinio parko produkto ženklu. Nors turistų srauto mažėjimą taip pat įtakojo ir vėsesnė bei lietinga vasara, vandens turizmas ir stovyklavimas išliko populiariausia pramoga parko gamtoje. Lankytojų skaičius išaugo malūne, gamtos mokykloje ir ekskursijose. Netiesioginio monitoringo metu užfiksuota 53837 lankytojai, tai 30 procentų mažiau turistų nei 2024 m.

2025 metais tiesioginio ir netiesioginio monitoringo metu Aukštaitijos nacionalinio parko teritorijoje užfiksuota apie 124000 lankytojų.



Priedas Nr. 2

Vienos dienos stebėjimų duomenys

Stebėjimo vieta	Data	Laikas		Transporto priemonių skaičius							Žmonių skaičius	Palapinių skaičius	Oro sąlygos			
		Pradėta	Baigta	Automobiliu	Kemperiu	Motociklu, keturračiu	Autobusu	Valtimi, baidare	Dviračiu, paspirtuku	Pėsčiomis			Debesuotumas	Krituliai	Temperatūra °C	
Palūšės paplūdimys	2025.06.28	10:00	16:00	47	0	4	0	5	17	58	191		debesuota	trumpas lietus	17	
	2025.07.26	10:00	16:00	93	3	3	0	5	63	61	361		saulėta	trumpas lietus	23	
	iš viso:			140	3	7	0	10	80	119	552					
Ginučių malūno užtvanka	2025.06.28	10:00	18:00	68	2	17	0	137	39	37	593		debesuota	trumpas lietus	17	
	2025.07.27	10:00	18:00	326	3	19	0	58	40	125	1138		saulėta	trumpas lietus	23	
	iš viso:			394	5	36	0	195	79	162	1731					
Almajo stovyklavietė	2025.06.28	18:00	18:30	36	1						111	22	debesuota	trumpas lietus	17	
	2025.07.26	18:00	18:30	75	7						164	52	saulėta	trumpas lietus	23	
	iš viso:			111	8	0	0	0	0	0	275	74				
	iš viso:			645	16	43	0	205	159	281	2558	74				

Priedas Nr. 3

Aukštaitijos nacionalinio parko produkto ženklų pažymėtų apgyvendinimo, turistinio inventoriaus nuomos ir gido (edukacijų) paslaugas teikiančių įmonių ar asmenų sąrašas

Eilės Nr.	Įmonė/asmuo ar sodyba	Paslaugos rūšis	Interneto svetainė
1.	Valdas Gaidelis	Edukacija	https://www.facebook.com/valdas.gaidelis.9
2.	Jūratė Pušinskienė		https://www.facebook.com/juratesgamtoslaboratorija/
3.	Nijolė Nagurnaitė		https://pirtis.lt/lt/pirtininkas/nijole
4.	„Ekožygiai“	Gido paslaugos	https://www.ekozygiai.lt/
5.	„Miško takeliais“		https://www.litwildtravel.com/
6.	Asalų stovyklavietė	Gido ir apgyvendinimo paslaugos	https://asalnustovyklaviete.lt/
7.	„Žvejo krantas“	Apgyvandinimo paslaugos	https://www.zvejokrantas.lt/
8.	„Alksno žavesys“		https://www.facebook.com/alksnozavesys/
9.	„Trainiškių pirkia“		https://www.facebook.com/trainiskio.pirkia/?locale=lt_LT
10.	„Prie Ladakalnio“		https://prieladakalnio.lt/
11.	Palūšės kempingas		https://www.paluseskempingas.lt/
12.	Šakarvos valtinė	Apgyvandinimo ir turistinio inventoriaus nuomos paslaugos	https://www.sakarva.lt/
13.	Gaveikėnų vandens malūnas		https://www.facebook.com/profile.php?id=61561362675880
14.	Stovyklavietė „Salos“		https://www.facebook.com/profile.php?id=100062494674720
15.	„Baidarių uostas“	Turistinio inventoriaus nuomos paslaugos	https://baidariuuostas.lt/
16.	„Trainiškių.lt“		https://www.trainiskis.lt/
17.	„Baidarių bazė“		https://www.baidariu.lt/
18.	„Tiki Tours“		https://www.facebook.com/tikitours.lt
19.	Daunorių krašto bendruomenė „Ažu Tauragną“		https://www.facebook.com/profile.php?id=100068661977793

Priedas Nr. 4

Bendras lankytojų skaičius ir pasiskirstymas lankytojų centre Palūšėje, Ginučių vandens malūne, bitininkystės muziejuje Stripeikiuose ir gamtos mokykloje Meironyse

